

Paula Pačajová

Fašizmus v dnešnej dobe

Esej v rámci projektu "Odhaľ nácka", organizovaného Slovenským zväzom protifašistických bojovníkov, dvojtyždenníkom antifašistov Bojovník a Friedrich Ebert Stiftung, zastúpením v Slovenskej republike

Vo svete, v ktorom žijeme, sa deje mnoho zlých a krutých vecí. Sú však dnešné problémy horšie ako kedysi? Základným prvkom spoločnosti je sloboda. Každý človek má svoje právo a slobodu tak, ako si on sám určí. V minulosti sa rasizmus a diskriminácia prejavovali, ale nikto o nich nerozprával nahlas. Dnes je to naopak, ľudia bojujú za svoje práva, o ktoré sú ukrátení. Sú prípady, keď štátny zamestnanec policajného zboru neovládne svoju silu, alebo lepšie povedané, moc nad občajným človekom, ktorý mu nemôže nič, len sa pozeráť a počúvať jeho príkazy. Jasným príkladom bol George Floyd z USA, na základe jeho prípadu rasizmu sa začali masové protesty po celom svete. On bol však jedným z milióna ľudí, ktorým boli odopreté práva. Nie je to len o rase, náboženstve, národnosti či orientácii. Ľudia odsudzujú podľa výchyľky, ak sa niečo odkláňa od normy, je to problém. Problém tohto jedinca alebo problém spoločnosti? Ako vzniká fašizmus? Ako deti sa učíme podľa toho, čo vidíme, alebo podľa toho, čo nás učia rodičia a učitelia. Ako je možné, že vo svete, kde je sloboda prejavu, názoru, vierovyznania... vládne svetu chaos a moc, ktorú si nezaslúžime. Prečo sa odsudzujeme, keď sme aj tak všetci rovnakí bez ohľadu na výzor. Strata slobody je strata samého seba, ťažko sa budem snažiť byť šťastný, keď mám odoprenú slobodu. Každý sme iný, zodpovedáme sami za seba a pritom sme obmedzovaní spoločnosťou a jej kritikou na to, že sa vzdávame od normy. Sami sme organizátorom nášho života a názor iných nám nemôže zmeniť našu cestu, maximálne nám ovplyvňuje našu myseľ a vytvorí v nás pochybnosti, presne tak ako to súvisí s momentálnou témou očkovania. Pravidlá, ktoré treba dodržiavať s nosením rúšok/respirátorov. Keďže brigádujem v Tesco, nevadí mi, keď niekto to rúško nemá, ale príde mi, že ľudia nemajú rešpekt voči ľuďom, ktorí ho majú povinne a dodržiať pravidlá. V situácii, keď dotyčného upozorním, dopadnem tak, že si vypočujem „vybrané slová“. Je to tým, že nemám takú moc ako iní alebo ten človek je presvedčený, že on má väčšiu moc než ja. Moc a strach je vo fašizme hlavnou zložkou. Strach v nás vyvoláva pocity beznádeje, ktoré ťažko obísť. Nedávno sa riešil zákon o zákaze interrupcií – myslím si, že mať alebo nemať dieťa je slobodná vôľa každej ženy, tak prečo má niekto rozhodovať o ženskej vôli. Presne takéto veci sú hrozbou pre našu spoločnosť a zapríčiňujú jej rozvrat a rozdelenie. Rozdielne názory sú normálne, ale v niektorých prípadoch dokážu rozdeliť spoločnosť na strany, kde by jedna z nich mala vyššie postavenie. Fašizmus je téma, ktorej sa momentálne až tak nevenuje, no napriek tomu je cítiťelná a dokonca aj viditeľná, čo je na dnešnú dobu veľmi smutné. Tie pohľady a správanie sa k človeku inej farby, orientácie, náboženstva alebo národnosti sú tam, aj keď si ich neuvedomujeme. Dá sa toho zbaviť? Neviem, a myslím si, že asi nie. Je to dychberúce, pretože to funguje tak, že ak má človek, ktorý odsudzuje a diskriminuje, dieťa, tak ho tak aj vychová alebo pochyťí od neho návyky. Keď dieťa dospeje do určitého veku, má dve možnosti – buď pôjde po rodičovskom chodníčku, alebo si urobí vlastný názor, ktorým sa bude riadiť. Hlavným dôvodom, prečo sa fašizmus zo sveta len tak nestratí, je strach zo zmeny a odmietnutie pripustenia nových vecí, ktoré nepoznáme. Prečo sa zaujíname a komentujeme ostatné ľudské životy, keď máme vlastný. Každý máme svoju cestu bez ohľadu na všetko, v minulosti sme oberali ľudí o slobodu a život, momentálne ľudí zabíjame svojimi komentármi a aktmi, ktoré sú nepodstatné a zbytočné. „Boli sme sledovaní na každom rohu, báli sme sa vykročiť nohu z dverí, či len ísť kúpiť chleba.“ Ľudia v dobe fašizmu boli nevinní a mučení za všetko. V hlave mi ide len myšlienka, prečo sme takí zlí a považujeme sa za dobrých. Sme tak veľmi rozdielni, až sme rovnakí. Neuvedomujeme si hodnotu slobody na iných, keďže my ten nátlak nepociťujeme, alebo sme ho nikdy necítili. Vo filmovom dokumente som videla malé dievčatko tmavej pleti, ktoré plakalo a povedalo „skoro som zomrela kvôli farbe mojej pokožky“.

To dievčatko malo len 8 rokov, a už vtedy vedelo, v akom svete žije a bude žiť, lebo diskriminácia ľudí nezmizne len tak. Len vtedy, keď nám prestane biť srdce.